

ממ:

נערה שנתפתתה פרק רביעי כתובות

מסורת הש"ס

א) ויגד ר' יוסי ויהי כו... ב) ויגד ר' יוסי ויהי כו... ג) ויגד ר' יוסי ויהי כו... ד) ויגד ר' יוסי ויהי כו... ה) ויגד ר' יוסי ויהי כו... ו) ויגד ר' יוסי ויהי כו... ז) ויגד ר' יוסי ויהי כו... ח) ויגד ר' יוסי ויהי כו... ט) ויגד ר' יוסי ויהי כו... י) ויגד ר' יוסי ויהי כו...

עין משפט
גב מצוה

כד א ב מיי פייב מהל' אשמת הל' יד פנת לאוין פא טעיש' אהיע ביה ג מיי' עס הלעיו ופיי מהל' תמנות עניי' הל'י' פנת עפין קפס סופי' גס וועפיען יי'ד סיי' רמת סא' ה' כו ד ה מיי' פיי' מהל' אשמת הל' לא פנת לאוין פא טעיש' אהיע פיי' כ' ע' ד' :

תוספות ר"ך

אח בנותיה בחיי: א"ר אילא (אמר ר'ל) משום ר"ח באושא התקין שיהא אדם קן את בנו ואת בנותיו כשהן קטנים, פי' כשישנו מנהגין באושא והיא אחת מ' גליות שגלתה מנהגין כדאמר ר"ח (אמר ר'ל) היל' כותיה או ליה היל' כותיה פי' כלום יש לשפוק על דברי ר' אילא שכן התקינו: ת"ש דלית היל' כותיה דבי הוה אמו לקמיה דר"י איל' יעוד ילדה ואמרי מתא שדיא ליה פי' יעודי תנין כדמנהגין מעין תנין (יעודי) [מורן] יעודין ודאז עוף אביו על בניו כן דה האים אביו על בניו ויטלישם על הדיבור ודיה אביו לו כן אילי ירוש' ויבליס ויפנסם אבל לכוף לא ה' נוסח אהו: כי אתא לקמיה ר"ח א"ר כפי' לי אשמת כתיבא א"ר ליקום ולימא עורבא בני בני יהאי גברא לא בני בני פי' כפי' תפסות על פי' יעמוד עליה ויארם אלו הדיבורים על שירעו הדיבור וירחיקו עליהם שיהא א"ר פורסם עליהם. כי הוה אחי לקמיה דרבא א"ר ינחא לך דליחויי בנין פן הצדקה וליא אלא דלא אמרי פי' עשירי אבל אמרי כפי' ליה בעיב לא יהא אלא אחי פי' לא יהא אלא צדקה ואפילו אינן בניו כי כה [נדבא] פי' כ"ש דכתיב אחי לך את בני דרבא כפייה ליה ל"ב א"ר ואפיק ניהי ד' מאת זה לצדקה (ר"ב פי' שששית איה כפי' (אלא) [של] מלקות ויפסקין כסאד עשירי דעלמא אלא כפי' של דברים פי' הלכות ופי' עי' עד תפנתה לוק אהו, וכשילוי' פירקין דלקמן אמרי' ירש עולא רבה אפסחא דבי' אע"פ שאביו אן אדם קן את בניו ואת בנותיו כשהן קטנים אבל קן הוא שותן כשהן קטני קטנים ועי' כמה עד כן שיש: א"ר אילא א"ר ל' באושא התקינו הכותב נכסיו לבניו הוא ואשתו נונין מהן פי' ואפי' כתבם מעשיו ולא מן הדין אלא תקנת חכמים הוא. ה"ל כותיה או לית היל' כותיה ת"ש דר"ח ה' יוחנן הוה קיימו אחא הוהו גברא נחין ונפקי ל"י אכרעי' א"ר ר"ח מאי הוה א"ר א"ר כותב נכסיו לבניו הוה ועשייתו לבריה לזונם:

בשהם קטנים. אבל קטני קטנים לכ"ע חייב כדלמר בסוף אע"פ (לקמן דף סה: ושם): ה"א בהיוור' הא באוכמי. שני מיני עורבים יש אחד לנן ואחד שמור כדמוכח בפרק אלו טריפות (והלן דף סג.) גבי סמיני עופות דמריה עורב העמקי ומפרש העמקי כמראה החמה שעמוקה מן הלל פי' לנן: אכפיה' רבא בו' וז"ת היאך כפה אותו בשביל לזקק והכתוב מתן שכרה גלדה דמכיר (ו'למען) יצרכך ואמרי' בפי' כל הנשכר (והלן קי: ושם) כל מלוא עשה שמתן שכרה גלדה אין בית דין של מטה מזהרין עליה ויש לומר דאכפיה' בדברים א"ג קטני צניחין בני העיר לתת כן וכן לחדש הלכך אכפיה' כדלמרינן בפרק קמח' דנבא' במראה לסקיע על קיפתן ועוד דלנדה' איכא רמזי לאוי לא מאמין ולא מקפון (דכתיב: הו"א) הו"א ואשתו נונין מהם. משמע ה' לאחר אין נונין דמתנה הו"א כמכר כדפי' בקונטרס דלי לא דעבד ליה נחא' לנפשיה לא הוה ייבד ליה ואין מויליין למוון האשה והבנות מנכסים משועבדים לפי שאין קלונין או לפי שאין כמותין כדלמרינן בהקטן (גיטין דף כ: ושם) מהכא יש לנחות דליכא למימר דנקט גט משום דלחיי' דנונין אפי' ממטלטלין אבל לאחר לא היו מוין ממטלטלין כמו שאין אלמנה נונית ממטלטלין דירושין אי נמי משום הו"א דלי כח' לאחר לא היה יחון הו"א אבל היה לעולם אימא' דנונית ממנה אע"ג דלא טרפא מן הלקוחות ומיהו ביש נחלין (ב"ב דף קג.) משמע דלא טרפא ממקל' מתנה דקאמר השתא ירושה דלורייתא אלמנתו ניונת מנכסיו מתנת שכיב מרע דרננן לא כל שכן משמע דמתנתה בריא דלורייתא אינה ניונת מנכסיו אע"ג דמתנתה מן הירושין ואין לומר דמתנתה דלורייתא נהי דכ"ש לא צדקה ואפילו אינן בניו הו"א מיהא הו"א דלא אליס כה מתנה מכה יורשים דעל כדמין אליס כה מקל' מתנה מכה יורשים דמסקין בפי' דב"מ (דף יג. ושם) דטער שיש בו אחריות נכסים לא יחזיר אפילו חייב מודה דמיישינן לפרעון ולקנויטא ושטר שאין בו אחריות נכסים יחזיר דלא גבי ממשעבדי ואי גבי ממתנה אמאי יחזיר אלא דלי' דלא גבי ואליו מן הירושין גבי דהא פסקין בסוף גט פשוט (ב"ב דף קעו.) הלכתא מלוה על פה גובה מן הירושין על כן נראה דלוק מילוק בין מתנה למכר

דאפילו בתו חובה הוא דליכא הא מצוה איכא ואיבעית אימא ר' יהודה והכי קאמר האב אינו חייב במונות בתו וכל שכן לבנו הא מצוה בבנו איכא וקל וחומר לבנות והא דקתני בתו הא קא משמע לן דאפילו בתו חובה ליכא ואיבעית אימא ר' יוחנן בן ברוקא והכי קאמר אינו חייב במונות בתו והוא הדין לבנו והוא הדין דאפילו מצוה נמי ליכא ואידי דבנות לאחר מיתת אביהן חובה תנא נמי אינו חייב אמר רבי אילעא אמר ריש לקיש משום רבי יוהורב בר הנינא "באושא התקינו שיהא אדם קן את בניו ואת בנותיו כשהן קטנים איבעיא להו הלכתא כוותיה או אין הלכתא כוותיה תא שמע כ"י הוה אותו לקמיה דרב יהודה אמר ליה יארור ילדה ואבני מתא שדיא כי הוה אחא לקמיה דרב חסדא אמר ליה כפו ליה אסיתא כצבורא וליקום ולימא עורבא בני בניה והוהו גברא לא בני בניה ועורבא בני בניה והכתוב ילבני עורב אשר יקראו לא קשיא הא בחיורי הא באוכמי כי הוה אחי לקמיה דרבא אמר ליה נחא לך דמיתוני בניך מצדקה ולא אמרין אלא דלא אמרי' אבל אמיד כפינן ליה על כרחיה כ"י הא דרבא כפייה לרב נתן בר אמי ואפיק מיניה ד' מאה זוזי לצדקה אמר רבי אילעא אמר ריש לקיש באושא התקין הכותב לן נכסיו לבניו הוא ואשתו נונין מהם מתקף לה רבי זירא ואיתימא רבי שמואל בר נחמני גדולה מזו אמרו אלמנתו נונית מנכסיו הוא ואשתו מיבעיא דרשלח רבין באיגרתיה מי שמת והניח אלמנה ובה אלמנתו ניונת מנכסיו נישאת התב אלמנתו ניונת מנכסיו מתה התב אמר ר' יהודה בן אורחות של רבי יוסי בר הנינא על ידי היה מעשה והאמרו אלמנתו ניונת מנכסיו הוא דליכא דבריה אבל הכא נטרה לדירה ולדירה קא משמע לן איבעיא להו הלכתא כוותיה או לית הלכתא כוותיה ת"ש דרבי הנינא ר' יוחנן הוה קיימו אחא הוהו גברא נחין ונפקי ל"י יוחנן אכרעי' אמר ליה ר' הנינא מאי האי א"ל כותב נכסיו לבניו הוא ועשייתו

דמי ואין מויליין למוון דליכא דערה קמס. תקנתא: אבל הכא. הלכא כווסיה. אדר' אילעא קאי: אכרעי'. על רגלו: ועשייתו דמי ואין מויליין למוון האשה מנכסים משועבדין: הסס הוא שמת בעלה להכי עבדו רבנן דקאי איהו נטרה לדידה ולדידה קמ"ל: הלכא כווסיה. אדר' אילעא קאי: אכרעי'. על רגלו: ועשייתו

תורה אור השלם

1. נחין לבריה לחמה לבני ערב אשר יקראו: ה"לס קמו ט

גליון הש"ס

רש"י ד"ה ס"בא ובי' אבל בני ליבא לשיב' דה"י עי' כש"י לקמן נ' ע"כ ד"ה לייחד:

מוסף רש"י

אלמנתו ניונת מנכסיו. ונחא כותב סבך כתב לה ונחא חתא יתבא צניתי מיתתא מנכס' כל ימי מיר' ארמיתין ורובי' ב"ב ק"ס: ו' נישאת התב. והיכא ה' נכסים לנעלה אלמנתו מות מנכסיו (שם) אמר רב יהודה כ"י. אחרת הוה (שם). מנכסיו. לנעלה או מות על שמשא' או שיעלו הירושין ליתן לה כמותה (שם).

דמי ואין מויליין למוון האשה מנכסים משועבדין: הסס הוא שמת בעלה להכי עבדו רבנן דקאי איהו נטרה לדידה ולדידה קמ"ל: הלכא כווסיה. אדר' אילעא קאי: אכרעי'. על רגלו: ועשייתו דמי ואין מויליין למוון האשה מנכסים משועבדין: הסס הוא שמת בעלה להכי עבדו רבנן דקאי איהו נטרה לדידה ולדידה קמ"ל: הלכא כווסיה. אדר' אילעא קאי: אכרעי'. על רגלו: ועשייתו

עשייתו